

تَذَكِّرُكَ تَعْلَمُنِي
شَفَاعَةٌ لِلْمُنْكَرِ

۱۰۰۰ تَذَكِّرُكَ تَعْلَمُنِي
دُفَّاعٌ لِلْمُنْكَرِ

یادنامه علمی علامه طباطبایی (دفتر نهم)

موضوع: طباطبائی، سید محمدحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ -- یادنامه‌ها	سرشناسه: یادنامه علمی علامه طباطبایی، دفتر نهم مجموعه مباحث سال ۱۴۰۲؛ تئیه و تنظیم مجمع عالی حکمت اسلامی.
موضوع: طباطبائی، سید محمدحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ -- تقدیم و تفسیر	مشخصات نشر: قم: انتشارات حکمت اسلامی، ۱۴۰۳.
موضوع: مجتبه‌دان و علماء - ایران	مشخصات ظاهری: ۵۴۸ ص.
شناسه افزوده: مجمع عالی حکمت اسلامی	فروضت: انتشارات حکمت اسلامی، ۷۵. یادنامه: ۱۷
ردیبندی کنگره: BP ۵۵/۳	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۰۹-۶۶۱-۱
ردیبندی دیوی: ۲۹۷/۹۹۸	وضیعت فهرستنامه: فیما
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۹۸۱۷۲۳	عنوان دیگر: دفتر نهم مجموعه مباحث سال ۱۴۰۲.
اطلاعات رکورده کتاب‌شناسی: فیما	

شناسنامه کتاب:

گردآوری:	ناشر:	مجمع عالی حکمت اسلامی
	انتشارات حکمت اسلامی	
نوبت چاپ:	سال نشر:	زمینه: ۱۴۰۳
اول	تیراز:	۱۰۰ نسخه
قیمت:		
۴۰۰۰۰۰ ریال		

اعضای شورای کتاب:

استاد محترم حجج اسلام والملسمین: حمیا پاشا، محمد جعفری هرندي، عزالدین رضازاده، حسن رمضانی، علی عباسی، یارعلی کرد فیروزجایی، مجتبی مصباح، علی نهاوندی و آقای محمدباقر خراسانی

با قدردانی از همتکارانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

محمدباقر خراسانی - مدیر مسئول

تمامی حقوق نشر مكتوب و ديجيتال اثر متعلق به انتشارات حکمت اسلامی است.

آدرس دفتر مرکزی: قم، خیابان ۱۹ دی، کوچه ۱۰، کوچه ۲، مجمع عالی حکمت اسلامی

تلفن: ۳۷۷۵۷۶۱۰ - نمبر: ۰۲۵_۳۷۷۵۷۶۱۰۰۴

آدرس فروشگاه: قم، بلوار معلم، مجتمع نشران، واحد ۱۰۴ تلفن: ۰۲۵_۳۷۸۴۲۶۵۸

www.hekmateislami.com info@hekmateislami.com

nashr@hekmateislami.com

بخش اول مباحث کروههای علمی

- جنسیت و معرفت از دیدگاه علامه طباطبائی و شاگردان ۱۵
خانم فهیمه زارع
- معرفت نفس و پیامدهای آن در سلوک فلسفی و فلسفه علوم انسانی از منظر ۲۷
علامه طباطبائی
- حجت‌الاسلام والمسلمین جواد خرمیان
- ماهیت و نظریه فرهنگ از منظر صدرالمتألهین و علامه طباطبائی ۶۵
حجت‌الاسلام دکتر مسعود اسماعیلی
- تحلیل و بررسی برخی از ادله علامه طباطبائی در مورد جبر و اختیار و نقد دیدگاه ۹۳
اشاعره

۳۰۱	معرفت‌شناسی و تجرد روح از دیدگاه علامه طباطبائی	جناب آقای غلامرضا جلالی
۳۱۹	سیره عملی علامه طباطبائی	استاد حسن معلمی
۳۲۵	حقیقت روح و نفس در قرآن با تکیه بر دیدگاه علامه طباطبائی	استاد حسن معلمی
۳۵۹	حقیقت عبودیت و عبادت به مثابه ابزار سیر تکاملی فرد و جامعه بشری از دیدگاه علامه طباطبائی	حجت الاسلام دکتر محمدهدی پورعلی فرد
۳۷۹	بايسته‌های علوم اسلامی و انسانی ناپیره گیری از علم النفس فلسفی علامه طباطبائی	جناب آقای محمدهدی طلمتی
۳۹۳	پرسش ناپذیری افعال الهی با تبیین علامه طباطبائی	حجت الاسلام والمسلمین سیدقاسم کیانی
۴۲۱	قواعد تفسیر روانی از منظر علامه طباطبائی	حجت الاسلام دکتر بیزان جفری
۴۳۹	نگاهی به استدلال نظم بر اثبات خدا از منظر علامه طباطبائی و کانت	دکتر حسن عبدالی
۴۵۹	رابطه عالم تکوین و عالم تشریع؛ بررسی تطبیقی دیدگاه علامه طباطبائی و آیت‌الله مصباح یزدی	حجت الاسلام دکتر امین معظمنی

بخش دوم نشست‌های علمی

۴۸۱ ..... نشست علمی

حجج اسلام والملسمین آقایان سیمروسی صدر و دکتر علیرضا آل بویه و آقایان دکتر محمد باغستانی، دکتر مهدی قاسمی، دکتر عباس بخشندۀ بالی و دکتر سید مجید ظهیری و سرکار خانم دکتر اعظم ایرجی نیا

نوآوری‌های علامه طباطبائی در حکمت متعالیه و آثار حکمی و فلسفی علامه
طباطبائی ۵۱۳

حجج اسلام والملسمین آقایان دکتر عسکر دیرباز، دکتر رضا میرزابی، سیدمهدی قربیشی، حسین حبیبی و آقای دکتر جعفر محمد علیزاده

۵۲۹ ..... ارزش معرفتی تجربه عرفانی از دیدگاه علامه طباطبائی
سرکار خانم دکتر زهرا شریف و حجاج اسلام آقایان دکتر علیرضا کرمانی و دکتر وحید سلیمانی

سخن ناشر

«وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتَى خَيْرًا كَثِيرًا»^۱

بیست و چهارم آبان سال‌لوزو عروج ملکوتی مفسر بزرگ قرآن کریم و احیاگر حکمت اسلامی در دوران معاصر؛ عالم عامل؛ عارف و اصل، حکیم متأله و سالک الى الله حضرت آیت الله علامه سید محمدحسین طباطبائی ره می‌باشد. بزرگ مردی از تبار پاک اولیاء خدا و سلسه جلیله حکماء الهی و پرورش یافته مکتب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، که حق حیات بزرگی بر مراکز و حوزه‌های علمی و حکومی ما دارد.

به راستی علامه طباطبائی را می‌توان احیاگر حکمت اسلامی در دوران معاصر نامید؛ چرا که با تدریس، تألیف و پژوهش شاگردان پرشمار، دانشمند و افتخارآفرین، توانست جلوه‌های نو و بدیع از فلسفه و حکمت اسلامی را به جامعه علمی ارائه و بازنده و پویانگه داشتن جربان فلسفی در ایران اسلامی، دریچه‌ای جدید از ظرفیت فراوان حکمت اسلامی را در سطح داخلی و بین‌المللی بگشاید و در اختیار علاقه‌مندان و جویندگان حکمت ناب قرار دهد. این عالم فرزانه و حکیم الهی و مفسر بزرگ در دوران ظلمات پدید آمده از هجوم موهمات حس باوران و مادی گرایان، با نقد اندیشه‌های الحادی، و با بهره‌گیری از قرآن، معارف اهل بیت علیهم السلام و علوم عقلی اسلامی، توانست حقانیت و تحقق تفکر الهی را در قبال انواع توهمنات متفلسفان، سفسطه‌اندیشان و مادی گرایان به

حکمت اسلامی که در طراحی و برگزاری نهمین ویژه برنامه و آماده سازی و نشر این اثر (دفتر نهم) همت نموده و همکاری داشته اند، تقدیر و تشکر داشته باشیم.

امید که در سایه الطاف الهی و توجهات اهل بیت عصمت طهارت علیه السلام و با مساعدت و همراهی اساتید، دانش پژوهان و حکمت دوستان و بر اساس برنامه ریزی مناسب و جامع، بتوانیم نسبت به تبیین و ترویج حکمت اسلامی و نشر میراث گران بهای حکمت و حکماء اسلامی، و ظرفیت های فراوان آن و معرفی حکماء بزرگ ایرانی اسلامی به ویژه احیاگر حکمت اسلامی؛ علامه سید محمدحسین طباطبائی نقش مؤثرتری ایفا نماییم، ان شاء الله.

محمد باقر خراسانی

مدیر مسئول انتشارات حکمت اسلامی

زمستان ۱۴۰۳